

VOLKS BELANG

Jaargang 131 - nummer 5 - mei 2010 - maandblad

Na de verkiezingen de besparingen?

Verschillende partijen hebben in hun verkiezingsprogramma's aangekondigd dat er na de verkiezingen van 13 juni besparingen komen. Nieuw is dat niet. Begin jaren tachtig werd zelfs de Belgische frank gedevalueerd en in de jaren negentig moest de broeksriem strakker om de Maastrichtnorm te halen. Nu staat de besparing in het teken van het halen van de normen om op Europees vlak nog bij de 'club' te behoren. Maar de marges om te besparen zijn heel klein. Raken aan sociale verworvenheden is een taboe. Ingrepen die ten koste gaan van de werkgelegenheid of de belastingen verhogen zijn al helemaal uitgesloten. De grote uitdaging zal er dan ook in bestaan om de burgers eerlijk te informeren over wat er hen boven het hoofd hangt. Bijvoorbeeld besparen en saneren op de overheidsuitgaven moet niet alleen gebeuren onder de tijdelijke druk vanuit de Eurozone, maar moet ook – en vooral – gebeuren ter wille van het veiligstellen van onze toekomstige welvaart. Dit zal offers vergen, maar véél minder dan linkse, conservatieve krachten ons willen doen geloven.

M.B.

Lees meer blz 6

INHOUD

INTERVIEW

Minister Vanraes:
Brussel is dé oplossing
voor België

/3

BOEKEN

Het Tigrameisje van het
sigarettenpakje heeft echt
bestaan

/10

OPINIE

Wat wil N-VA nu met
België?

/12

Het voorakkoord tussen CD&V en sp.a

Op 13 juni zal het duidelijk worden welke partijen de toekomst van ons land bepalen. De keuzes zijn duidelijk: ofwel is er een politieke meerderheid die België opnieuw op de sporen zet, ofwel stevenen we weer op de chaos af.

De campagne kwam traag op gang. De politieke partijen hadden zichzelf de strop om de hals gebonden door vroegde verkiezingen te forceren. Het werd een korte campagne. Aanvankelijk ging het over witte en blauwe konijnen, over journalisten die zich tot de politiek bekeerden en hoe we Bart De Wever het leven zuur maken. Tot plots Alexander De Croo met opgeheven vingertje op het Open Vld-programmacongres zijn tegenstrevers uitdaagde om hun plannen ook eens bekend te maken. Er zijn weinig momenten in de geschiedenis van de politieke campagnes waarop een partijvoorzitter op zo'n manier een campagne naar zijn hand heeft gezet. In geen tijd ontpopte zich een debat over cijfers en inhoud, waar het in een campagne toch uiteindelijk om draait. Het is echt uitkijken naar de electorale slagkracht van de jonge De Croo. Zal hij zijn belofte van nieuwlichter waar maken? Zal hij zijn partij doorheen de storm loodsen? Zal Open Vld nog een plaats krijgen in de federale regering?

Wachtkamer

Gebeurt dit niet, dan is Open Vld ook de federale link kwijt en is zij nog enkel ministerabel in het Brussels Gewest. Is zijn persoonlijke score goed, wat verwacht wordt, dan moet De Croo niet vrezen voor zijn positie. Hij is jong en heeft al herhaaldelijk gezegd dat je geen partij ombouwt na één verkiezing.

Hij heeft dus nog wat krediet. Maar een oppositiekur van Open Vld zal pijn doen. De slagkracht van de kabinetten is weg. Gebuisde ministers moeten hun plaats krijgen in de partij en de oppositiestrategie dient uitgebouwd. Kijk even naar het verleden, Alexander. Misschien is het nuttig terug te denken aan de oppositiejaren van Guy Verhofstadt. Van 1989 tot 1999 zat hij in de wachtkamer, geduldig sleutelend aan zijn weg om het roer weer in handen te nemen. Het ging met vallen en opstaan. Eerst zijn partij ombouwen, dan opnieuw be-

De Croo trok campagne naar inhoud

leidsfähig worden en dan nog verkiezingen winnen om premier te worden. Er zijn misschien geen gelijkenissen, maar het is niet uitgesloten dat Alexander De Croo dit parcours de komende jaren voor de voeten krijgt geworpen. Iedereen gaat ervan uit dat N-VA een gigantische score zal halen op 13 juni. Maar wat er met die uitslag dan wel kan worden aangevangen, is niet duidelijk. Ook daar is het interessant om naar het verleden te kijken. Wilfried Martens maakte ooit een regering met socialisten en de Volksunie. Maar we weten hoe dat verhaal in 1991 eindigde: op een zwarte zondag en jarenlange politieke immobiliteit. Want wees nu eerlijk: de dag na de overwinning van Bart De Wever zal hij zich wel ombouwen tot een staatsman, hij zal de memoires van Hugo Schiltz nog eens lezen en zich als Vlaams-Nationalist nestelen in het Belgisch establishment. De sp.a is de grote onbekende in de

kiesstrijd. De partij doet het in de peilingen niet slecht en pakt met degelijke kopstukken zoals Johan Vande Lanotte en Frank Vandenbroucke uit. Zou het een utopie zijn dat er op 13 juni opnieuw een parse coalitie mogelijk is? Als we de debatten in de media bekijken, lijkt het echter dat christendemocraten en socialisten een electoraal voorakkoord hebben gesloten om Open Vld voor jaren in de oppositie te duwen. In elk debat worden de plannen van Open Vld als karikaturen gebrandmerkt. En dan zijn we terug bij Guy Verhofstadt die op een harde manier in 1989 door Wilfried Martens werd ingeruild voor de socialisten. Ook dat moet Alexander De Croo in zijn achterhoofd houden. CD&V en sp.a hebben precies een gezamenlijke strategie afgesproken om Open Vld hard aan te pakken en te stigmatiseren. Ook in de jaren negentig waren Jean-Luc Dehaene en Louis Tobback daar meesters in. Geschiedenis? Het komt altijd terug.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten
Verantwoordelijke uitgever:

Bert Cornelis,
Kramersplein 23, 9000 Gent

Hoofredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflexct.be

Vormgeving:

Ildé Cogen ilde.cogen@openvld.be

Secretariaat:

Luc Pareyn - Liberaal Archief

Kramersplein 23 - 9000 Gent

tel. 09/221.75.05 - fax:

09/221.12.15

www.liberaalarchief.be

luc.pareyn@liberaalarchief.be

Minister Jean-Luc Vanraes wil herfinanciering van Brussel na verkiezingen hoog op de politieke agenda

“Brussel is dé oplossing voor België

“Het Brussels Gewest wordt goed bestuurd met de middelen waar het over beschikt, maar als er op termijn geen herfinanciering, dus bijkomende middelen, komen, dan zal de motor gaan sputteren. Iedereen in België heeft er evenwel belang bij dat die motor perfect loopt, de inwoners van Brussel en de rand, de gewesten en gemeenschappen, België en Europa. Bovendien blijft Brussel hét bindteken tussen alle Belgen en is Brussel niet het probleem van het land, maar dé oplossing om de communautaire knoop van België te ontwarren.”

Die boodschap geeft Jean-Luc Vanraes, minister bevoegd voor Begroting en Financiën in de Brusselse regering, in dit interview mee in het teken van de komende federale verkiezingen.

Uw slogan voor de komende verkiezingen luidt: “Een man van de dialoog”. Wat wordt daarmee bedoeld?

Jean-Luc Vanraes: “Als Brussels politicus ervaar ik elke dag meer dan ooit dat je enkel met dialogeren, praten en elkaar respecteren, resultaten bereikt tussen Vlamingen en Franstaligen. De confrontatie, de zelfgenoegzaamheid en het niet respecteren van elkaar leidt in de hoofdstad tot niets. Wel, ik denk dat dit model van dialoog ook bruikbaar moet zijn om in heel België de communautaire problemen aan te pakken en een goede oplossing te bereiken. Ik heb dan ook positief gereageerd op de vraag van Open Vld-voorzitter Alexander De Croo om de senaatslijst bij de opvolgers te duwen. De Senaat staat immers voor een reflectiekamer, een plaats waar de gemeenschappen elkaar moeten ontmoeten.”

Een volgende vraag: waarom heeft Open Vld de regering eigenlijk laten vallen?

“Er waren in het federaal regeerakkoord duidelijke afspraken gemaakt wanneer er een communautair akkoord zou moe-

ten komen. Die deadline is niet gehaald en er bleven twee keuzes: ofwel blijven aanmodderen zodat 2010 een echt verloren jaar zou worden, ofwel ermee ophouden en een nieuwe start nemen. Open Vld heeft voor de tweede optie gekozen. Het ontslag van de regering was een logische keuze omdat een onderhandelde oplossing voor BHV niet meer mogelijk was. We hebben na de verkiezingen nood aan een sterke en stabiele regering die de problemen niet langer voor zich uitschuift, maar ze aanpakt.”

Hoe komt het volgens u dat men in België op communautair vlak niet vooruit geraakt?

"Ik hoor oude en nieuwe kopstukken van Vlaamse partijen zoals N-VA nu zeggen dat ze willen praten. Wel, we hebben geen praten meer nodig, wel actie. Daarvoor moet vooreerst het vertrouwen tussen de partijen hersteld worden. Als je zegt dat alles in vijf minuten geregeld is of je verwijt de Franstaligen dat ze niet in staat zijn om Nederlands te leren, dan is dat niet bevorderlijk voor het vertrouwen. Dus moet je dat vertrouwen terugwinnen. Wat mij de voorbije weken opviel, is dat politici, politieke partijen, de media en uiteindelijk ook de burgers zelf mentaal gevangen werden in hun eigen logica en niet meer in staat waren om buiten hun eigen referentiekader te denken. Iedereen bleef op zijn standpunt staan en dan is het nog erg moeilijk om tot akkoorden te komen. Ik betreur dat velen al in een post-België-scenario leven. Voor hen heeft het smeren van de Belgische motor 'Brussel' geen zin meer."

Uzelf gelooft nog wel in het behoud van de Federatie België?

"We hebben geen andere keuze, vooral Europees en internationaal gezien. En ik zou in dit verband willen terugrijpen naar de geest van de nota over de staatshervorming die Guy Verhofstadt, juist voor zijn aftreden als premier, heeft geschreven. Verhofstadt bewandelt als uiteindelijke oplossing het 'federaal pact' dat moet tot stand komen in een open, constructieve en resultaatgerichte dialoog. Wie de nota nu leest, merkt hoe 'Brussels' van aard hij is en hoe hij een perfect instrument zou kunnen zijn voor nieuwe onderhandelingen. Dat is de weg die we in de toekomst moeten bewandelen. Waarop wacht men om de ideeën van Verhofstadt in de praktijk om te zetten?"

Als we het goed begrijpen is vooral de herfinanciering van Brussel hét item dat opnieuw op de tafel moet komen?

"Zeker. Maar ik wil de herfinanciering van Brussel buiten het communautaire debat houden. De vraag is hoeveel elk gewest in de toekomst nodig heeft om

te leven. Brussel leeft voor 50% van de eigen middelen, en dat is meer dan in Vlaanderen en Wallonië. Daarom is een herfinanciering dringend nodig. Brussel is vier maal de hoofdstad van België, de zetel van de Europese Unie, de hoofdstad van de Vlaamse en Franse Gemeenschap. Het Gewest vervult een cruciale rol om Europa, België en de gemeenschappen en gewesten nog prominenter op de kaart te plaatsen. Maar de vraag is of het Gewest dit wel kan met de huidige middelen? Ik denk het niet. Brussel telt 679.889 arbeidsplaatsen en is hiermee het eerste tewerkstellingsbekken van het land. Hiervan worden 358.550 plaatsen ingenomen door inwoners van Vlaanderen en Wallonië, hetgeen 53% van de werkgelegenheid vertegenwoordigt. Brussel is op het vlak van werk dus een belangrijke rijkdom voor het land. Er is daarom ook elke dag een enorme pendelbeweging van en naar Brussel. Die pendelaars zijn uiteraard een toegevoegde waarde voor het gewest, maar ze betalen in Brussel geen belastingen. Vergelijk je het beschikbaar inkomen per gewest dan daalt het aandeel van Brussel naar ongeveer 9%."

En daarom moet Brussel worden geholpen. Er is veel werkgelegenheid, maar anderzijds zijn de sociale problemen van de grootstad niet te onderschatten. Een paradox?

"Ja, we zitten helaas met een stijgende werkloosheid, meer armoede en achtergestelde buurten. Daar ligt een gigantische uitdaging voor Brussel. Bovendien baart de werkloosheid bij jongeren mij grote zorgen. Vandaar dat ik meen dat we alles op alles moeten zetten op goed onderwijs, vooral het technisch onderwijs, op opleiding en het scheppen van meer laag- en middengekwalificeerde arbeidsplaatsen. Het is inderdaad één van die grote paradoxen van Brussel: enerzijds een belangrijke economische pool, anderzijds een groot deel van de bevolking dat van die economische rijkdom niet kan genieten."

Wat zijn uw verzuchtingen inzake de herfinanciering van Brussel?

"Dit punt moet na de verkiezingen opnieuw op de federale onderhandelingsagenda komen. Absoluut. We hebben in de Brusselse regering aanzienlijke inspanningen gedaan om budgettair te besparen zonder daardoor de belastingen te verhogen of de factuur naar de toekomst door te schuiven. En dit in een crisisperiode, waar mensen hun job verliezen en bedrijven failliet gaan. Met een inspanning van bijna 184 miljoen euro is Brussel in België de beste van de klas. Maar ondanks die inspanningen zullen we tot een herfinanciering moeten overgaan opdat Brussel zijn rol van economische motor in België nog kan vervullen. Ik geef twee concrete voorbeelden. Er kan bijvoorbeeld een compensatie komen voor de kosten voor de mobiliteit. Die vallen nu uitsluitend ten laste van de Brusselaars, terwijl tram en metro elke dag door duizenden pendelaars worden gebruikt. Brussel derft fiscale inkomsten door de belastingvrijstellingen op overheidsgebouwen, de bekende dode hand. Dit moet gecompenseerd worden."

U bent als minister ook bevoegd voor het 'imago' van Brussel. Door recente gebeurtenissen, de stopzetting van de waterzuivering, de rellen, de onveiligheid... maakte Brussel in de rest van het land niet zo'n goede beurt. Wat kan daar aan gedaan worden?

"Brussel is een enorm goed product, het is meer bekend dan België, Vlaanderen of Wallonië. En die troef moeten we voluit internationaal verzilveren. We moeten de meerwaarde van Brussel internationaal verkopen. Bovendien heeft de externe uitstraling van Brussel een rechtstreekse impact op de werkgelegenheid. In de horeca en de middenstand zijn zowat 92.000 mensen aan het werk."

Vooral het veiligheidsprobleem stak de voorbije maanden de kop op. Wat zijn daar uw bedenkingen?

"Het veiligheidsprobleem is een probleem van straffeloosheid. Criminelen worden door de politie opgepakt en even nadien weer vrijgelaten. Dat demotiveert onze politiemensen en daar

moeten we iets aan doen. Ik ben er ook overtuigd van dat de ontdubbeling, ik gebruik dit liever dan splitsing, van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde er moet komen om justitie te hervormen en bijkomende rechters te benoemen. Dit zal ook tot betere rechtspraak en dus betere dienstverlening voor de burger leiden. Voorts vind ik dat de budgettaire meerkost van het veiligheids- en preventiewerk in Brussel en van de organisatie van internationale evenementen in rekening moet gebracht worden. Er is ook meer behoefte aan de beveiliging van onze spoorwegstations. Ook dit punt zal na de verkiezingen opnieuw aan de orde zijn. De Brusselaar en al wie in Brussel werkt hebben recht op veiligheid."

Hoe ziet u de verhouding tussen Brussel en de Vlaamse rand?

"Laat mij over één ding duidelijk zijn:

er kan niet geraakt worden aan de taalgrens. Dit betekent echter niet dat het Brussels gewest kan uitgroeien tot een echt stadsgewest dat een belangrijke economische band onderhoudt met zijn hinterland, zijnde heel Vlaanderen. Daarom blijven we de uitbouw van Brussel tot een echt stadsgewest verdedigen. Dit stadsgewest kan, zoals bijvoorbeeld andere stadsgewesten als Rijsel, uitgroeien tot een economische groeipool in het hart van Europa. Ook daar moeten we uit onze eigen logica treden en interregionale hindernissen overwinnen. Doel is samen problemen als de verkeerschaos of de werkloosheid aan te pakken, over de taalgrenzen heen."

U bent ook verantwoordelijk voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ook daar pleit u voor meer samenwerking tussen de gemeenschappen.

"Ja, ook op dat vlak ben ik van dialoog en samenwerking overtuigd. Kijk, we zitten met een enorme bevolkingsexplosie in Brussel. Dit maakt dat we tegen 2015 in het Brussels onderwijs 15.000 plaatsen tekort hebben om alle kinderen naar school te kunnen laten gaan. Vermits onderwijs een grondwettelijk recht is, moeten we dit probleem aanpakken, Fransstalige en Vlamingen samen. Daarom heb ik dit onderwijsprobleem, hoewel het strikt om een gemeenschapsmaterie gaat, toch op de Brusselse regering aangekaart. De Brusselse minister-president Picqué, mijn collega Christos Doukeridis zullen in Vlaanderen en Franstalig België de minister van Onderwijs op hun verantwoordelijkheden wijzen. Toen het capaciteitsprobleem opdook, heb ik meteen ingrepen. We hebben een plan klaar om aan de Vlaamse onderwijsminister voor te leggen. Desnoods gaan we zelf nieuwe klasjes bouwen. Ik hoop echter één ding. Vlaanderen moet ten volle voor het Nederlandstalig onderwijs in haar hoofdstad opkomen. Ik kan me moeilijk iets anders voorstellen."

U bent lijstduwer bij de opvolgers op de Senaatslijst. Dit betekent dat heel Vlaanderen voor u kan stemmen. Hoe pakt u dit aan?

"Ik was bijzonder vereerd toen nationaal Open Vld-voorzitter Alexander De Croo mij vroeg om de senaatslijst te duwen bij de opvolgers. Dit is voor mij een belangrijk signaal dat Open Vld de Brusselse politici naar waarde weet te schatten en hen een plaats wil geven in Vlaanderen. Bovendien is één van de lijsttrekkers op de Kamer ons Brussels boegbeeld Guy Vanhengel. En we zullen hem in Brussel-Halle-Vilvoorde met alle middelen ondersteunen. Kijk, in Brussel is Open Vld altijd een hecht team geweest. Iedereen gunt iedereen wat. We vangen elkaar geen vliegen af, maar gaan voor een gemeenschappelijk doel. Het zo goed mogelijk doen. En tot nu toe is dat perfect gelukt. Dus ik heb een goed oog in onze uitslag voor 13 juni. Ik ga natuurlijk ook campagne voeren in leper, mijn roots, mijn geboortestad. Want ook daar kunnen ze nu eens voor een Vanraes kiezen."

www.jeanlucvanraes.be

Besparen doet altijd pijn

Door Mark Bienstman

Naar aanleiding van de recente crisis rond de EURO klinkt de roep om de openbare financiën terug gezond te maken, luider dan ooit. De eerlijkheid gebied te zeggen dat dit thema in feite nog niet – om maar niet te zeggen nog nooit - van de politieke agenda is geweest. Zonder een heel historisch overzicht te willen geven, zullen velen zich nog wel de talrijke ingrepen herinneren (begin van de jaren tachtig in de vorige eeuw) naar aanleiding van de (laatste...) devaluatie van de Belgische frank - de doorgedreven inspanningen om de Maastricht norm te halen (en dus een toegangsticket te krijgen om te kunnen/mogen toetreden tot de Eurozone) - en nu de inspanningen die zullen worden gevraagd om binnen die Euroclub te mogen blijven.

Velen vragen zich af: "Is er nog wel iets te besparen" – m.a.w., heeft men tijdens die vorige grote oefeningen al niet alle schuiven leeggemaakt ?

Om op die vraag te kunnen beantwoorden, moet men eerst eerlijk durven kijken naar wat men precies in het verleden heeft gedaan:

Heel wat "sanerings"-plannen hadden (om louter politieke redenen) in feite 2 luiken: enerzijds besparingen, anderzijds het aanboren van nieuwe/bijkomende ontvangsten. Zonder een uitspraak te willen doen over dit tweede luik, is het duidelijk dat langs die benadering géén (structurele) verbeteringen gebeuren langs de uitgavenzijde;

Verkopen van activa (en/of privatiseren van "kroonjuwelen") brengen slechts éénmalig soelaas;

De fameuze "sale and lease back"-operaties verschuiven alleen de lasten naar de toekomst, met dan nog meestal een méérkost als bijkomende consequentie; Internationale vergelijkingen (OESO – IMF & Wereldbank - ...) tonen hoe dan ook aan dat in ons land (in vergelijking met gelijkaardige landen) het overheidsapparaat een (zeer) groot beslag legt op de geproduceerde middelen (= aandeel werking van de overheid t.o.v. het BBP).

Dus hoewel er louter cijfermatig heel wat is gedaan, kan men moeilijk beweren dat men daarbij op een blijvende en

structurele manier heeft ingegrepen op de uitgavenmechanismen.

Grenzen

Dit wordt dus de grote uitdaging voor om het even welke regering die zal aantreden na de verkiezingen van 13 juni. En daar zien we nu al de verschillende politieke formaties hun "grenzen" aangeven:

- er mag niet geraakt worden aan de "sociale verworvenheden";
- De ingrepen mogen niet ten koste gaan van de tewerkstelling.

Dus, nog voor de wedstrijd begonnen is, wordt het speelveld al héél klein gemaakt ...

De grote uitdaging zal er dus in bestaan éérst een aantal "mythes" te doorprikken en de (politieke) moed te tonen om de bevolking een eerlijk (en volledig) verhaal te brengen.

Een eerste "mythe" die men zal moeten de wereld uithelpen, is het (simplistisch) geloof dat besparen kan zonder pijn te doen. Als men weet dat het overgrote deel van de overheidsuitgaven (in de brede betekenis van het woord – dus met inbegrip van de hele sociale zekerheid) bestaat ofwel uit sociale uitkeringen, ofwel uit het betalen van lonen en wedden aan overheids personeel, dan weet men direct dat elke (ernstige) besparing "de mensen" zal raken. Dit mag echter géén reden zijn om hier dan

maar te stoppen.

Mattheuseffect

Want een volgende "mythe" moet (en kan) worden aangepakt. Nu gaat iedereen er stilzwijgend vanuit dat alle sociale uitkeringen gerechtvaardigd zijn. Niets is minder waar: reeds jaren terug heeft prof.dr. Herman Deleeck en zijn team aangetoond dat precies in deze sector het zgn. "Mattheuseffect" welig tiert (d.w.z. dat de selectiviteit in de toekenning van vele zgn. "sociale tegemoetkomingen" precies omgekeerd werkt: mensen die het echt nodig hebben krijgen het minst - zij die in feite al goed af zijn, krijgen het meest). Dus ZONDER dat men aan sociale afbraak moet doen – maar alleen door iets méér selectiviteit in de stelsels in te bouwen, waardoor aan de echt (zware) hulpbehoevenden zelf méér wordt gegeven – kan al een behoorlijk stuk gesaneerd worden.

Afdankingen

Een volgende "mythe" is dat besparen op de werkingskosten binnen de publieke sector onvermijdelijk gepaard zal gaan met afdanking van personeel. Hoewel dit uiteraard de bedoeling is, hoeft dit nog geen (sociaal) drama te zijn. Het is namelijk zo dat we nu in een unieke "window of opportunities" zitten: de komende maanden (en jaren) zullen hele cohorten "baby boomers" die massaal zijn aangeworven in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw, nu op pensioen gaan. Als men deze natuurlijke afvloeiing gepaard laat gaan met interne, structurele maatregelen (om met minder mensen, méér en beter werk af te leveren), kan men de sanering afronden zonder sociaal bloedbad, gewoon door de vertrekkers niet (of slechts heel partieel) te vervangen door nieuwe medewerkers. Bovendien zal dit meehelpen de druk te verlagen op de arbeidsmarkt in het algemeen, omdat – zoals in de meeste Westerse landen

– door de opbouw van onze demografische piramide er de volgende jaren hoe dan ook een tekort zal zijn aan (jonge) nieuwe arbeidskrachten. Dus die schaarse jongeren die op de arbeidsmarkt komen, worden beter bij voorrang aangewend in de productieve sector (en minder in de publieke sector).

Een (voorlopig) laatste “mythe” die moet worden aangepakt, is de verzuchting binnen elke departement, FOD of agent-schap om te stellen dat ze (na al die besparingsrondes uit het verleden) nu wel echt “op het bot” zitten, dat er m.a.w., géén ruimte meer zou zijn om nog verder te besparen. Dit is juist en niet juist.... Als men inderdaad aan “silo denken” doet (en dus elk departement – elke FOD – elk overheidsagentschap afzonderlijk bekijkt), zal men inderdaad moeten toegeven dat de ruimte vrij beperkt is. Als men echter horizontaal durft te kijken (“dwars door de muurtjes

heen”...), dus over de grenzen heen van al die “baronieën”, is er nog enorm veel ruimte om dubbelgebruik – kleinschaligheid – amateurisme - ... weg te werken. In de plaats dat elke entiteit een eigen personeelsdienst heeft – een eigen boekhouding – eigen ICT – eigen juridische dienst - ..., kan er (via het opzetten van zgn. Shared Service Centers) door schaalvergroting grote efficiëntiewinsten worden gerealiseerd.

Maar ook door het aantal entiteiten - en vooral het aantal “layers” in de overheidsstructuur – te verminderen, kan er nog een enorm saneringspotentieel worden aangeboord: ons land heeft inderdaad behoefte aan een staatsher-vorming, maar dan niet zozeer tussen de verschillende gemeenschappen en gewesten in ons land, maar tussen die diverse lagen: Federaal – regionaal – provinciaal – arrondissementeel – lokaal – intercommunaal - .... Al deze “lagen” veroorzaken niet alleen zware

“overhead costs”, ze leiden ook tot versnippering en inefficiëntie en vaak véél verwarring bij de burger en of ondernemer die zijn rechten zoekt.

Besluit

Economie gaat over de meest optimale allocatie van schaarse middelen. Iedere EURO die minder wordt uitgegeven binnen de publieke sector, kan méér worden uitgegeven in de productieve sector en zal dus méér toegevoegde waarde, méér tewerkstelling en dus méér welvaart genereren. Besparen en saneren op de overheidsuitgaven moet niet alleen gebeuren onder de (tijdelijke) druk vanuit de Eurozone, maar moet ook – en vooral – gebeuren ter wille van het veiligstellen van onze (toekomstige) welvaart. Dit zal offers vergen, maar véél minder dan linkse, conservatieve krachten ons willen doen geloven.

Fons Roggeman en de zoektocht naar authenticiteit

De schilder Fons Roggeman is geboren in Aalst in 1939. Hij woont en werkt sinds 1961 in Sint-Martens-Latem. Ik heb zijn werk leren kennen eind van de jaren zestig, via Bob Van Mieghem, de vader van de actrice en cineaste Hilde Van Mieghem en de grootvader van de germaniste en actrice Marie Vinck. Hij was een verwoed verzamelaar en kocht schilderijen van Fons Roggeman. Hij sprak me met verve over de kunstenaar en zijn werk.

We moeten die ontmoeting in de tijd plaatsen: de jaren zestig. Minimal en Concept Art, Performance en Arte Povera hadden het kunstbeeld drastisch gewijzigd. Kwaliteiten die eeuwenlang tot de kunst hadden behoord, zoals trouw aan de waarneembare werkelijkheid, duurzaamheid, schoonheid en vakmanschap of het métier, stonden plots niet meer centraal. Reacties op deze kunst, die niets meer met het echte schilderen of beeldhouwen van

doen had en vooral "im Kopf" plaatsvond, konden natuurlijk niet uitblijven..

Zuivere schilderen

Kunstenars als Fons Roggeman hadden nog vertrouwen in de potentie van de schilderkunst en lieten de experimenten van de avant-garde links liggen. Zo participeerde hij eind jaren zestig – begin jaren zeventig in het hernieuwd elan zich weer te bekwaamen in het echte en zuivere schilderen. Hij is dus geen naloper in de kunst, eerder in zekere zin een voorloper, alleszins een wegbereider. Ik herinner mij die prachtige beelden van het dorp, een soort van ideaal dat in zijn geest vorm en gestalte kreeg. De kerk van Laarne; De pastorie; De patisserie; Het gemeentehuis; De posterij; Het notarishuis; allemaal werken van 1968-1969. Hij was het hyperrealisme in Vlaanderen enkele jaren vooraf. Ik zag bij een andere vriend, Toon de Pesseroye, de zelfportretten van de kunstenaar, ook eind jaren zestig. Ik zie voor mij nog die gloedvolle roden en duistere blauwen. Later zal dit zelfportret in andere cruciale fasen van zijn leven opnieuw opduiken. Sam Dillemans zal enkele decennia later in zijn spoor volgen.

Via prof. dr. Joris Duytschaever, hooglearaar Engelse letterkunde aan de Universiteit Antwerpen, kwam ik recent opnieuw in contact met de meester Fons Roggeman. Ik heb gezien hoe hij vanaf de jaren tachtig nieuwe thema's aanboorde. Kankerellen in zijn lichaam; zijn tuin dichtbij; rotspartijen aan de Côte d'Opale; de kosmos verweg. De klassieke topoi "Natura artis magistra" of de natuur is de leermeesteres van de kunst, blijft op een groot gedeelte van zijn werk van toepassing. Natuurlijk is zijn werk niet enkel een reactie op een ideeënkunst. Daarvoor wortelt zijn oeuvre te zeer in een typisch Vlaamse realistische schildertraditie, die wel degelijk blijk geeft van een genuanceerde visie op de relatie tussen de kunst en de werkelijkheid. We denken hierbij zowel aan het koel-registreerend werk van een Henri De Braekeleer als aan de Vlaamse expressionisten.

Licht

Binnen het meer recente werk van Fons Roggeman ben ik vooral getroffen door zijn olieverfschilderijen op doek rond energiestromen en rond het licht. Ik citeer enkele titels: Licht in de blauwe nacht; Troost van licht; Triomf van licht; In de greep van licht; Het licht dat breekt; Vleugels; Le Tombeau du géant; Transparentie. Besluit: het oeuvre van Fons Roggeman laat messcherp zien waarom in dit tijdperk van de media het schilderen nog springlevend is als kunstvorm. Hij neemt zijn beelden rondom zich en verheft ze tot de schilderkunst, met als resultaat een totaal nieuwe lading. Deze kunstenaar roept met zijn werk mensen op te zoeken naar authenticiteit en zich daarover uit te spreken. Met de publicatie van een nieuw boek met tekst van Albert-Fernand Haelemeersch en met een tentoonstelling in het Antwerpse Elzenveld van 7 mei tot 20 juni 2010 kreeg deze rasartiest een gepaste erkenning. (info: www.fons-roggeman.be)

Ernest Van Buynder
Voorzitter Vrienden van het
MuHKA

Veilig ondernemen

Ondernemers zijn de steunpilaren van onze samenleving. Ondernemers creëren jobs en jobs creëren welvaart. Als minister van Binnenlandse Zaken heeft Annemie Turtelboom daarom geprobeerd om zoveel mogelijk voor hen te doen. "Willen we het ondernemen stimuleren, moeten we zelfstandigen het leven gemakkelijk maken, moeten we hen aanmoedigen om zichzelf en hun zaak te beveiligen", zegt ze.

De afgelopen maanden heeft de minister een aantal concrete maatregelen genomen zodat het voor zelfstandigen ook fiscaal voordelig is. "Op die weg moeten we verder gaan. Zodat ondernemen niet alleen voor de zelfstandigen en hun zaak een stuk veiliger is, maar voor de hele samenleving."

Infrastructuur beter beveiligen

Een technopreventief adviseur komt gratis en objectief advies geven aan huis over hoe de woning, handelszaak of het bedrijventerrein best beveiligd wordt. Veiligheidsinvesteringen zoals rampaaltjes, toegangscontrole, inbraakwerend glas, inbraakwerende rolluiken, veiligheidssloten, gepantserde deuren, parabolische spiegels, antidielstalsystemen, kluisen met inbraakvertragend slot, antidielstal kassa's, lichte plofkoffer, alarmsystemen, camerasystemen zijn 120% fiscaal aftrekbaar. Onlangs heb ik deze maatregelen ook uitgebreid naar bedrijfsvoertuigen.

Via de werkgroep infolux worden zelfstandigenorganisaties op geregelde tijdstippen geïnformeerd door de federale politie over de criminele tendensen, het aantal feiten, de modus operandi. Via

elektronische wijze wordt dit doorgestuurd naar de zelfstandigenorganisaties en de leden.

Om maatwerk te leveren aan de verschillende beroepscategorieën, werden doelgroepgerichte brochures ontwikkeld voor juweliers, diamantairs, apothekers, ziekenhuizen, ... Elke beroepscategorie wordt immers geconfronteerd met specifieke uitdagingen.

Criminelen verleggen constant hun terrein. Na de overvallenplaag op geldtransporten en de Post, worden nu waardetransporten met maaltijdcheques geïsoleerd. Minister Turtelboom heeft ondertussen de wet aangepast, zodat maaltijdcheques kunnen vervoerd worden onder begeleiding van een private bewakingsfirma. Ook de regels voor het gebruik van een lichte plofkoffer werden versoepeld. Zelfstandigen krijgen verder informatie over de nieuwste technologieën op de markt, zoals systemen voor het lokaliseren van gestolen goederen, activatie van horloges met geheime code, het gebruik van dummy's.

Gerichter optreden

Sectorinformatiewerken voor risicovolle beroepscategorieën zoals banken en juweliers werden opgericht. Via een cascadesysteem wordt de informatie snel en efficiënt doorgestuurd naar politiediensten. Turtelboom: "Na de tigerkidnapping in Antwerpen begin dit jaar heb ik een meldpunt tigerkidnapping

in het leven geroepen, zodat verdachte informatie onmiddellijk doorstroomt en geanalyseerd kan worden. Een soortgelijk meldpunt voor het bankwezen en de postsector zorgde voor een enorme daling van het aantal overvallen in de sectoren."

Het alarmbeleid werd verstrengd, zodat de politie-interventie kwalitatief beter kan georganiseerd worden en geen tijd wordt verlopen door nodeloze politie-interventies na valse alarmen. Met alarmcentrales werden duidelijke afspraken gemaakt inzake het beheer van hold-up alarmen: de te volgen procedures, informatie over de situatie ter plaatse en het doorgeven van informatie aan de politiediensten.

Attitude ondernemers

Cursussen 'security awareness' en 'omgaan met agressie' worden georganiseerd zodat ondernemers een escalatie van agressie kunnen vermijden. Verder worden ondernemers gestimuleerd alle misdrijven aan te geven. Meten is immers weten. Het elektronisch aangifteloket werd opgericht, zodat zelfstandigen van thuis uit een aangifte kunnen doen en geen tijd verliezen met naar het politiebureau te lopen. Winkeldiefstallen, fiets- en bromfietsdiefstallen en vandalisme kunnen sinds 2007 elektronisch worden aangegeven.

Literaire lente: dertien in een dozijn?

BOEKEN

De literaire lente in Vlaanderen oogt weer bijzonder schraal. Nu Claus er niet meer is en andere iconen op hun lauweren rusten of inspiratieloos van hun oude dag genieten is er alleen nog Tom Lanoye. Naar aanleiding van de Boekenbeurs in november hebben we allicht een beter overzicht om de mannen en vrouwen van het laatste jaar van het eerste decennium van de 21ste eeuw te evalueren. Graag beperk ik mij tot een selectie uit de relatief omvangrijke groep van Vlaamse auteurs die de voorbije lente hun plaats op de literaire scène kwamen opeisen. Welgeteld één debuit blijft nazinderen. Voor het overige blijft het wachten op de gevestigde orde.

Beklijvend verhaal

Het beste literaire debuit lijkt mij HET GRAF VAN DE VODDENRAPER van de 48-jarige BART VERCAUTEREN. Hoofd- en ik-persoon is in 1942 de 20-jarige bakkerin-spe René, pas getrouwd en vader van het tweejarige zoontje Bertje. Ondanks de oorlog licht het leven hem min of meer toe ("de oorlog kon ons niet beletten brood te bakken").

Het noodlot slaat toe in de loop van de namiddag van 5 april. Een geallieerde lucht-aanval op de Erfafabrieken, waar Duitse vliegtuigen worden hersteld, herschept Mortsel in een hel, met een collaterale schade van 936 doden, 1342 gewonden en 800 vernielde woningen. Chaos alom. Een schrapnel doodt Bertje. René overleeft en wordt tegen wil en dank grafdelver voor de honderden lijken. Ook zijn labiele vrouw ontkomt omdat zij 'op den buiten' en ver van het oorlogsgeweld tracht tot rust te komen.

René blijft gemeentelijk grafdelver, vijf-eneveertig jaar lang, bij gebrek aan wat anders.

Net voor zijn pensioen moet hij nog één graf delven: dat van de 'voddenraper', een bekende lokale volksfiguur die zich na het bombardement in Mortsel kwam vestigen in het beschadigde huis dat hij van René kocht. Bij die laatste klus van René duikt op het kerkhof Gert op, de zoon van de

voddenraper. René ziet in de jongeman een soort spiegelbeeld van wat zijn eigen Bertje zou kunnen geworden zijn. Het klikt tussen beiden mannen en zij halen herinneringen op.

Littekens

Dit romandebut is meer dan een reflectie over een oorlogsramp en de blijvende littekens ervan voor een aantal protagonisten. Eenzaamheid, weemoed en onrust openbaren zich en zijn van alle tijden. Vercauteren is duidelijk een auteur die niet overloopt van sympathie voor woordkunststijl. Hij schrijft in een originele en expressieve stijl, soms hoekig en direct, het verhaal reducerend tot een episch bericht, zonder natuurbeschrijvingen, ontleding of decoratieve franjes. De vader-zoon relatie (tussen de vader van René, die zijn zoon altijd liever bakker dan grafdelver wilde zien) is hartverscheurend weergegeven. Ambivalentie beheerst het hele boek, ook de manier waarop de vertellende ik-figuur zich verhoudt tot de tijd. Die tijd verloopt onherroepelijk, maar juist door erover te schrijven, kan hij ook worden stilgezet.

Zwarte komedie

THOMAS CLAUS, de zoon van, debuteert met wat sommigen een experimentele roman noemen, LUCAS SOMATH, en nee, het geen autobiografisch relaas over zijn (meestal afwezige) vader. Hij noemt het een zwarte komedie. Een man tracht een boek te schrijven en het wordt een verslag over een ondergang. Zoek vooral geen intrige met een inleiding, midden en slot. Het is duidelijk dat Thomas Claus niet over één nacht ijs is gegaan. Hij zet zich radicaal buiten de traditionele vermommende pseudo-autobiografieën. De hallucinaties zijn niet te tellen maar dat maakt van dit debuit nog geen aangename verrassing. BEKENTENISSEN VAN EEN MINNARES van debutante MILLA FONTEYNE lijkt op een klassieke Love story. Victor is 51, Ina 26 en pas afgestudeerd, of even oud als zijn huwelijk. Voor haar de eerste grote liefde, voor hem allicht de laatste. Verliefdheid wordt passie, dan twijfel en wan-

hoop, vooral wanneer de volwassen zoon van Victor komt opdagen. Thematisch lijkt dit allemaal op een pulpromannetje maar Fonteyne kan – ondanks het ontbreken van literaire beuzelpraat – schrijven. De clichés neem je er noodgedwongen bij.

Tigrameisje als model

Het Tigrameisje met een tijgerkapje stond op elk pakje Tigrasigaretten en heeft echt bestaan. Zij heette Angelina Saey en zou in 1979 in een villa zelfmoord gepleegd hebben. Of was het moord? ISABELLE DAMS vertelt haar verhaal in HET TIGRAMEISJE en doet hierbij een amechtige poging om er een erotische (debut)roman van te maken. Het erotische literatuurgeneren staat bij ons nog in de kinderschoenen en Isabelle Dams is nog geen Vlaamse Anaïs Nin, Emmanuelle Arsan, Jeanne de Berg, Erica Jong, Gail Green of Kathy Acker.

John RIJPENS

BART VERCAUTEREN, Het graf van de voddenraper. Uitg. Houtekiet, 2010; 136 blz. 14; 95 euro.

THOMAS CLAUS, Lucas Somath. Uitg. Meulenhoff/Manteau, 2010; 319 blz.; 22,50 euro.

MILLA FONTEYNE, Bekentenissen van een minnares. Linkeroever Uitgevers, 2010; 189 blz.; 16,90 euro.

ISABELLE DAMS, Het Tigrameisje. Linkeroever Uitgevers, 2010; 189 blz., 16,90 euro.

EUROPOLY

In het legendarische album van Suske & Wiske, *De Ijzeren Schelvis* (1955), voert Willy Vandersteen twee speculanten ten tonele, Sjam & Foeters. Ze noemen zich "internationale financiers", maar veel meer dan handelen in futures doen ze niet. De futures in het stripverhaal heten daar "de parels van het Geluk", en Sjam, voeten op de tafel, uilenbril en dikke sigaar tussen de vingers, droomt al van gouden bergen. "Als we erin slagen het geluk per ons te verkopen, dan worden we onmetelijk rijk". De parels, voorspelbaar, zijn weinig meer dan ingebeelde bubbels, en als ze barsten, stukgegooid door een ziedende tante Sidonie, verschijnt alleen de moraal: "Men vindt het geluk niet door het te zoeken, doch door het te geven". Geld stinkt altijd, wat de keizers ook mochten beweren.

De grootste aller bubbels is twee jaar geleden leeggesist: die van Lehman Brothers. Maar de sjamfoeters van bankiers en beursmakelaars liggen nog altijd met de voeten op hun buro. Anders dan bij de gewone mensen, die soms nog strips lezen, gelden voor hen alleen de diagrammen van hun winstmarges. Vermenigvuldigd met een vaak weerzinwekkende bonus. Dat is precies wat de Amerikanen veroorzaakt hebben: met geld van de gemeenschap flaterende, hebzuchtige banken redden, en nu diezelfde banken onbeschaamd zien speculeren tegen staatsfondsen.

Monopolygeld

Europa weet er alles van. Nog maar nauwelijks zijn IJsland (alle grootbanken generationaliseerd, onder curatele gesteld door IMF en Noordse leningen), Letland, Hongarije, en Bulgarije in gebreke gesteld, of Griekenland is de dieperik in gedoken. Geen toeval dat *De Ijzeren Schelvis* zich in de Griekse wateren afspeelt, zeemeermin Nikki Oud-Grieks sprak in de originele versie, en het verzonken continent Alantis (Alanta) dienstdoet als decor. Dat Griekenland jarenlang zijn begrotingen vervalst heeft, staat buiten kijf, en geeft ook premier Papandreou volmondig toe. Maar dat de euro daardoor dreigt te verworden tot monopolygeld, dat was niet voorzien. Zeker nu ook Portugal, Spanje, Italië en Ierland dringend de knip op de beurs moeten houden – om nog te zwijgen van België, dat op vier jaar ruim 40 miljard moet besparen. Met de vinger

worden dan meteen de harteloze stuurlui gewezen: Duitsland en Frankrijk, Hanker en Rhoer bij Suske & Wiske.

Maar is dat wel terecht? De grote kritiek was dat Europa veel te lang weifelde om in te grijpen, en met stevige maatregelen de Griekse staatspapieren had moeten schragen. "Om het vertrouwen te herstellen". Van wie? Van de beleggers, zeker. Maar vooral toch van de speculanten. En van hun voedstervaders, de banken. Terecht wil Papandreou een onderzoek naar de rol van de Amerikaanse financiers die de lege parels van het geluk wilden verzilveren op de rug van de kleine belegger en de openbare financiën. Terecht legt Duitsland de handel in virtuele waarden aan banden (de shortens). Terecht wrong Merkel tegen om zomaar geld voor te schieten. Eerst werd gedacht dat ze de verkiezingen in Noordrijn-Westfalen afwachtte. De kiezer kon ook lezen. Hij zag ook dat de ambtenarenlonen de voorbije tien jaar in Duitsland gestegen waren met 22%. In Griekenland met 70%. Maar later bleek dat er veel meer aan de hand was: Merkel heeft voor alles haar eigen banken in bescherming genomen, euro of geen euro. Rasmussen heeft het voorgerekend: Frankrijk en Duitsland samen zitten opgescheept met 1.254 miljard rommelkredieten van Griekse staatsobligaties. Natuurlijk maakt 110 miljard steun dan geen indruk op de insiders en de traders.

Ultraliberaal

De kritiek uit ultraliberale hoek is gekend:

Duitsland wil de klok 80 jaar terugdraaien, begrotingsdiscipline, begrotingsdiscipline, en niets anders dan begrotingsdiscipline. Maar, zegt Paul De Grauwe dan, zo stort het verbruikersvermogen in elkaar, en verkeert Europa sowieso in een recessie. Er is natuurlijk geen enkel land dat recht in de leer is en geen dubbele agenda heeft. Frank Schlömer "onthult" in *De Morgen* dat de Grieken hoogtechnologisch wapentuig (duikboten, Leopard tanks, Eurofighters) blijven aankopen, ondanks de sociale besnoeiingen. Grootste verkoper? Duitsland. Dat met lede ogen de overeenkomsten bekijkt die Papandreou afsloot met zijn Turkse ambtgenoot Erdogan tijdens diens bezoek aan Athene. Eén van de 21 protocollen: forse afbouw van de wapenaankopen. De ervijanden weten dat economie oorlog is met zwaardere vernietigingswapens.

Toch zijn er eindelijk tekenen dat politiek Europa bereid is om de Hydra van de speculanten, de Serpentix van Suske & Wiske, te bevechten. Een Hercules-opdracht, want de beurzen zijn een veelkoppig monster, elke afgehakte kop groeit onmiddellijk weer aan, als hij niet voorgoed toegeschroeid wordt. Maar de bazen van Kaupthing staan voor de rechter. De toplui van Fortis ook. De Madoffs van deze tijd zullen zelden volstaan met 150 jaar gevangenisstraf. Anderzijds is het zeer bedenkelijk dat de financiële fundamentalisten straks de Europese Centrale Bank gaan leiden: de Portugees Vitor Constancio is al met de hulp van Merkel ondervoorzitter geworden; en het is nog een kwestie van luttele tijd voor Axel Weber Trichet zal vervangen aan het hoofd van de bank (2011). Weber kan dan de lijn doortrekken die hij uitzette bij de Duitse Bundesbank. Helaas zal hij zelfs de parels van het Geluk niet opzoeken. Hij gelooft niet in mythes en stadslegenden. De ommezijde is dat hij ook gespeend is van maar enige verbeelding. En net dat is nodig om het cynisme van de grootgokkers en Croesusadepten te fnuiken.

Lukas De Vos

De Chaplin doctrine

Toen Siegfried Bracke zijn overstap naar de N-VA bekendmaakte, waren we getuige van een vreemd schouwspel in de studio van Terzake. Bracke, geflankeerd door zijn nieuwe voorzitter, kreeg de vraag of hij een nationalist is. Wat volgde was een vage uitleg over de verschillende strekkingen binnen het nationalisme. Wat niet volgde was een duidelijk antwoord op de vraag. Maar De Wever zag dat het goed was. De N-VA kiest voor het confederalisme. Stelde zich voor als een "partij van evolutie, niet van revolutie". Het woord separatisme werd vakkundig gemedend. Van hun radicale achterban wanen de nationalistenvan zich zeker. Maar de winst ligt in het centrum en dus mikken ze met Bracke schaamteloos op de gematigde kiezer. Operatie 'Chaplin' (waggelen op twee benen): geslaagd. Of toch niet? De prik van de voormalige kartelpartner kwam hard aan. De CD&V zag het licht tijdens het Pinksterweekend. Waggelen op twee benen, maar toch een andere kant uitgaan? Dat leidt maar tot een ding: een pijnlijke val. Want waar hadden ze dat nog gehoord? Was dat niet de strategie waarop het kartel - en samen met het kartel het hele land - was vastgelopen? En dus strooide Marianne zout in de kartelwonde: of de N-VA duidelijkheid kon bieden aan alle kiezers die na al dat kiezersbedrog eindelijk eerlijkheid verdienen?

500.000 jobs ?

Jan 'ik reken op een terugverdieneffect van 700 procent' Jambon en Ben 'wij beloven 500.000 jobs' Weyts lieten de voorstelling van hun programma verdrinken in een verduidelijking van het communautaire standpunt. De N-VA wil het land nog steeds in twee splitsen. Maar nu even niet. Ze gaan naar de kiezer met de stelling "we zijn het eens over de volgende halte, niet over het eindstation". Of nog 'wie van Antwerpen naar Brussel wil, rijdt via Mechelen. In die vergelijking is Mechelen het confederalisme, en Brussel het separatisme. Mooie beeldspraak, maar wat een

onzin. Want wat doet de N-VA met de gematigde kiezer die het land niet wil splitsen, maar zich wel aangetrokken voelt door een grondige hertekening van onze staatsstructuur? In de beeldspraak van de N-VA worden Siegfried -Chaplin- Bracke en met hem alle gematigde kiezers die het land willen hervormen in 'Mechelen' bedankt voor bewezen diensten en uit de auto gegooid -desnoods al rijdend.

Het kiezersbedrog dat uitgaat van deze stelling wordt pas helemaal duidelijk als je de Chaplin-doctrine grondig analyseert. Het vertrekpunt is duidelijk. Na drie jaar blokkering is bijna iedereen ervan overtuigd dat het zo niet verder kan en dat dit land een nieuwe start nodig heeft. Dat gevoel leeft zeker aan Vlaamse zijde (en sinds de démarche van Alexander De Croo ook aan Franstalige kant).

De conclusie is niet meer eenduidig. Ofwel wil je dit land splitsen en moet Vlaanderen een onafhankelijke staat worden. Ofwel wil je dit land niet splitsen. En houden we een Belgische structuur, maar dan wel efficiënter, met meer maatwerk, waar het zwaartepunt ligt bij de regio's. We rijden dus niet naar Brus-

sel via Mechelen. We rijden gewoon een andere kant uit.

Met de Chaplin-doctrine probeert de N-VA deze fundamentele tegenstelling handig te overbruggen. Het toverwoord is 'confederalisme'. Dat je met moeilijke woorden - net zoals met cijfers en statistieken- alles verkocht krijgt, helpt allicht. Zeker als dat confederalisme door alle partijen anders en atypisch (Belgisch?) wordt ingevuld.

De truuk met het confederalisme laat toe om op twee benen te waggelen en toch een andere kant uit te gaan. Het confederalisme van Bracke wil het land niet-splitsen-maar-hervormen en bespeelt de gematigde kiezer. Het confederalisme van De Wever wil het land wél-splitsen-en-Vlaanderen-onafhankelijk maken met in zijn kielzog de fanatieke Vlaams-nationalisten. Het confederalisme à la N-VA moet dus België redden én splitsen. Tegelijkertijd.

Deze Chaplin-doctrine dient dus maar één doel : het land opnieuw in de val van het kartel doen trappen. Zelfde verhaal, zelfde recept, zelfde tegenstrijdigheid. Maar nieuwe gezichten. Exit Letierme, enter Bracke. Geen wonder dus dat de ex-kartelpartners hierover vechtend over straat rollen.

